

ВЕСТНИК НА ОБЩИНА САТОВЧА

2950, Сатовча, ул. „Тодор Шопов” № 37, тел.: 07541/21-16

e-mail: kmet@satovcha.bg

26 октомври - 1 ноември 2026г., година (XXII), 42 / 1077

ОБЩНСКИ НОВИНИ

ЗАПОЧВА ПРИЕМЪТ НА ЗАЯВЛЕНИЯ ЗА КОМПЕНСИРАНЕ НА СТОПАНИТЕ, ЗАСЕГНАТИ ОТ ОГРАНИЧИТЕЛНИТЕ МЕРКИ ЗАРАДИ ШАРКАТА ПО ДРЕБНИТЕ ПРЕЖИВНИ ЖИВОТНИ

Общинска администрация – Сатовча предоставя на заинтересованите лица следната информация:

От 19 октомври, 2026 г., започва приемът на заявления по помощта de minimis за компенсирание на животновъдите, чиито стопанства попадат в зоните с въведени ограничителни мерки във връзка със заболяването шарка по дребните преживни животни.

Земеделските стопани ще могат да подават своите заявления в общинските служби „Земеделие“ към Министерството на земеделието и храните до 27 октомври 2026 г., включително.

Фермерите, които вече са подали заявления по предходния прием по извънредния de minimis за секторите „Животновъдство“ и „Растениевъдство“ в периода от 15 септември до 2 октомври 2026 г., няма да е необходимо да кандидатстват повторно и да подават заявление за подпомагане. За тях заявления по настоящата помощ ще бъдат създадени по служебен път от отдели ПСМП на областните дирекции на Държавен фонд „Земеделие“. Мярката се въвежда с цел намаляване на административната тежест и по-бързото предоставяне на финансовата подкрепа.

В случай, че стопаните не са кандидатствали по предходната помощ de minimis и фигурират в предоставената от Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) информация за засегнатите стопанства, е необходимо да подадат заявление за помощта.

Общият финансов ресурс, утвърден на Управителния съвет на Държавен фонд „Земеделие“, е в размер до 1,8 млн. евро. Подпомагането е насочено за покриване на част от разходите за изхранване на животните в засегнатите стопанства, като помощта е на стойност до 8 евро за едно живо дребно преживно животно над 12 месеца. Срокът за изплащане на помощта е до 20.11.2026 г.

Право на подпомагане имат земеделски стопани, регистрирани по реда на Наредба № 3 от 1999 г., които отглеждат дребни преживни животни в регистрирани животновъдни обекти, попадащи в населените места с въведени ограничителни мерки от Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ).

Максималният праг по de minimis, който един земеделски стопанин може да получи в рамките на 3 години, е в размер до 50 000 евро.

Указанията за прилагане на помощ de minimis за 2026 г. са публикувани на сайта на ДФ „Земеделие“ в раздел „Схеми и мерки за подпомагане“, секция de minimis, подсекция регламент 2024/3118.

ФУТБОЛЪТ НИ ОБЕДИНЯВА, СПОРТЪТ НИ ВДЪХНОВЯВА!

С много емоции, спортен хъс и желание за победа премина футболната среща между учениците от V–VII клас на ОБУ „Св. св. Кирил и Методий“ – с. Плетена и СУ „Св. св. Кирил и Методий“ – с. Сатовча!

Младите футболисти показаха борбен дух, талант, отборна игра и истинска любов към футбола! На терена имаше оспорвани моменти, много енергия, усмивки и спорт-сменство!

Защото най-голямата победа не е тази на табло, а тази, която ни учи на уважение, приятелство, единство и честна игра!

Изказваме сърдечна благодарност на домакините от Плетена за топлото посрещане, гостоприемството и прекрасната организация на спортната среща! Благодарим ви за възможността децата да споделят незабравими моменти и да създадат нови приятелства!

Поздравления за всички участници! Продължавайте да мечтаете смело, да се борите за целите си и никога да не се отказвате!

Днес сме съперници на терена, но приятели извън него!

ПОЗДРАВТЕЛЕН АДРЕС ПО СЛУЧАЙ 114 ГОДИНИ ОТ ОСВОБОЖДЕНИЕТО НА РОДОПСКИЯ КРАЙ

УВАЖАЕМИ ЖИТЕЛИ НА ОБЩИНА САТОВЧА,
СКЪПИ СЪГРАЖДАНИ,

С чувство на национална гордост и дълбока признателност отбелязваме 114 години от Освобождението на нашия роден край – една патетна дата, която завинаги остава вписана в историята и в сърцата на поколенията.

Преди 114 години нашите предци посрещат дългоочакваната свобода, извоювана с много жертви, смелост и непоколебима вяра в по-доброто бъдеще. Този исторически момент поставя началото на нова страница в развитието на нашия край и утвърждава стремежа на хората към свобода, достойнство и мир.

Днес свеждаме глави пред подвига на всички знайни и незнайни герои, които със своята саможертва допринесоха за освобождението на родната земя. Тяхната храброст и родолюбие ни задължават да съхраняваме историческата памет и да предаваме на идните поколения непреходните ценности на свободата, единството и човешкото достойнство.

Нека тази светла годишнина ни напомня, че най-голямото богатство на нашия край са неговите хора – трудолюбиви, достойни и сплотени, съхранили през годините духа, традициите и уважението помежду си.

Нека продължим заедно да градим бъдещето на община Сатовча с мъдрост, отговорност и вяра, като пазим завещаното от предците ни и създаваме достойни условия за живот на следващите поколения.

Поклон пред героите и вечна признателност към всички, отдали живота си за свободата!

ЧЕСТИТ ПРАЗНИК!
Октомври 2026 г.

С уважение д-р Арбен Мименов,
Кмет на община Сатовча

ПОЗДРАВТЕЛЕН АДРЕС ПО СЛУЧАЙ 1-ВИ НОЕМВРИ – ДЕНЯ НА НАРОДНИТЕ БУДИТЕЛИ

Уважаеми учители,
Уважаеми читалищни дейци,
Уважаеми жители на община Сатовча,
Приемете моите и на екипът ми най-сърдечни поздравии по повод 1-ви ноември – Деня на народните будители!

На този ден празнуваме Деня на народните будители – един от празниците без аналог в света. Почитаме хората, които са приели за своя мисия да поддържат жива светлината на просвещението и националното самочувствие – в миналото и сега! Те са били необходими на страната ни, за да оцелее българщината в мрачните периоди на историята. Прекланяме се пред делото на книжовниците, борците за национално освобождение, съхранили през вековете духовните ценности на нацията!

На днешния ден, всички ние се прекланяме и пред съвременните будители – хората, поели възрожденския факел и предаващи го на поколенията. В съвременния свят, когато границите се размиват и хората общуват без езикови бариери, когато достиженията на световната култура са все по-достъпни, ролята на Вас – днешните просветители е изключително важна. Защото чрез Вас се съхраняват и разпространяват националните ни духовни съкровища – език, култура, традиции.

Бъдете здрави, все така вдъхновени и всеотдайни на каузата, която сте поели в професионален и житейски план!

Честит празник на духовността!

д-р Арбен Мименов Кмет на община Сатовча

Комисия за защита на
потребителите (КЗП)
0700 111 22

Телефон на потребителя
0700 122 99

Дайте Вашето мнение и коментар за вестника на община Сатовча на редакционния ни телефон:

0700 010 006, 07541/20-75 или на адрес: с. Сатовча, ул. „Тодор Шопов” 37

Открит е телефонен пост 070010006 в общината, можете да говорите толкова дълго, колкото поискате, само за 0,07 €
07541/20-66 – дежурен общински съвет за отбрана при Общинска администрация Сатовча

НОВИНИ

СЕДМИЧЕН КАЛЕНДАР

26 Октомври 2026 година, Понеделник, Димитровден

Българската православна църква почита паметта на Св. Великомъченик Димитрий Мироточец - в разговорната реч празникът се нарича Димитровден. Народният култ към Св. Димитър го представя като по-голям брат-близък на Св. Георги. Широко разпространена е поговорката „Св. Георги лято носи, а Св. Димитър - зима“. Като предвестник на зимата и студа светецът се свързва със света на мъртвите. Затова около празника е една от най-големите Задушници. В народния календар празникът на Св. Димитър бележи поврата в годишното време и началото на зимата. Според поверията в полунощ срещу празника на Св. Димитър небето се отваря, след което се очаква и първият сняг. Светецът се смята за покровител на зимата, студа и снега. На 26 октомври завършва традиционният период - от Гергьовден до Димитровден, за наетите сезонни работници - пастири и ратаи. Затова и празникът на Св. Димитър се нарича още Разпус. На Димитровден е прието на трапезата да има ястия от птици и зеленчуци. Свети великомъченик Димитър е роден през III век, бил управител на Солун и открито изповядвал християнската вяра. Но бил хвърлен в тъмница и убит с копие от езичниците на император Галерий на 26 октомври 306 г. В иконографията се изобразява като светец конник, който язди на червен кон, в ръка държи копието си, с което убива военачалника Лий. Най-рано култът към светеца възниква в Солун - през V в. Скоро след това е пренесен в Тракия и Македония. Св. Димитрий много пъти спасявал Солун от вражески нападения. Той бил почитан още от онези времена в Тракия и Македония. По-късно българите и гърците започнали разпалено да си оспорват „покровителството на небесния стратег Св. Димитрий от Солун“. Заради славянския му произход от древни времена всички славянски народи честват светеца. Българи и сърби го почитат като патрон на цялото славянство. Празник на строителя Обявен е с решение на Министерския съвет 1133/17 октомври 1996 г. По стара традиция се чества на Св. вмчк Димитрий Мироточиви (Димитровден).

28 Октомври 2026 година, Сряда, Имен ден празнуват Лъчезара/Лъчезар

На този ден православната църква почита паметта на Св. великомъченица Параскева, Св. мъченици Терентий и Неонила и чадата им, Св. преподобни Стефан Саваит и Св. Димитрий Ростовски. Международен ден на анимацията Отбелязва се от 2002 г. по инициатива на Международната асоциация на анимационното кино. Годишнина от първата проекция /1892/ в Париж, Франция, на т. нар. светлинни пантомими, осъществена с проекционен апарат - праксиноскоп, дело на френския художник и фотограф Емил Рейно.

29 Октомври 2026 година, Четвъртък, Ден на бесарабските българи

Датата е избрана през 1938 г. от потомците на бесарабските и таврийските българи по повод 100-годишнината от освещаването на катедралния храм „Свето Преображение господне“ в град Болград, Румъния (29 октомври 1838 г.). Тогава се ражда инициативата 29 октомври (16 октомври ст. ст.) да бъде Ден на бесарабските българи. В изграждането на храма е вложен доброволният труд на 10 000 преселници от българските земи. Храмът се освещава от бесарабския владика архиепископ Кишиневски в присъствието на хиляди хора - домакини и гости от 82-те български колонии, а тържествата по този повод продължават четири дни. Тогава за пръв път зазвняват петте големи камбани на новия храм. Тази част на Бесарабия е била в пределите на Руската империя, а българските преселници са имали статут на колонисти. Основните бежански вълни на масово преселване откъд Дунава съвпадат с многобройните руско-турски военни конфликти и са мотивирани от руската протекционистична политика спрямо изселващото се население от поробена България. Така в края на 18 и през 19-и век около 400 000 българи се преселват в княжествата Влашко, Молдова и Бесарабия. Съгласно дадените им права и привилегии, организират свои колонии, основават градовете Болград и Комрат, както и 64 села.

Световен ден за борба с псориазиса

Отбелязва се от 2004 г. по инициатива на Международната федерация на дружествата за борба с псориазиса. Близко 125 млн. души по света страдат от това заболяване.

ФОТООБЕКТИВЪ

Ако желаете да публикувате и Ваши интересни фотоси, моля изпращайте материалите си на адрес:
Сатовча 2950, ул. "Тодор Шопов" №37, факс: 07541/20-95,
e-mail: satovchabl@abv.bg

31 Октомври 2026 година, Събота, Ден на вси светии (Хелойин)

Католически празник, утвърден от папа Григорий Четвърти през 853 г., като ден за почит към всички християнски светци и мъченици. Отбелязва се в нощта срещу 1 ноември. Особено е популярен в Ирландия, Великобритания, САЩ и Канада. Предполага се, че тържествата на този ден са свързани с древна келтска традиция. На 1 ноември келтите празнували Нова година - Самейн. Те вярвали, че в нощта срещу Нова година се отваря границата между мъртвите и живите, а сенките на умрелия през изминалата година навещават Земята. Тези души търсели живи тела, в които да се вселят. Затова живите се маскирали с животински кожи и страшни маски с надеждата да уплашат привиденията и да се предпазят от тях. Оставяли им храна отвън, за да не влизат в домовете им. След това се събирали около големи огньове, запалени от жреците.

1 Ноември 2026 година, Неделя, Ден на народните будители и на българската журналистика

Отбелязва се с решение на 6-ия конгрес на Съюза на българските журналисти (1981) в Деня на народните будители. На този ден през 1891 г. излиза бр. 1 на в. „Работник“. Ден на народните будители Посветен на делото на книжовниците, просветителите, борците за национално освобождение съхранили духовните ценности и морал на българската нация през вековете. Сред тях са имената на: Йоасаф Бдински, Григорий Цамблак, Константин Костенечки, Владислав Граматик, поп Пейо, Матей Граматик, св. Иван Рилски, Неофит, (Бозвели, братята Димитър и Константин Миладинови, Георги Стойков Раковски, Васил Левски, Христо Ботев, Иван Вазов, Стефан Караджа, Хаджи Димитър, Любен Каравелов, Добри Чинтулов и още стотици радетели за народна сваят и българско самосъзнание. За първи път Денят на народните будители се чества през 1909 г. в Пловдив. От 1 ноември 1923 г. с указ на цар Борис Трети е обявен за общонационален празник в памет на заслужилите българи. През 1945 г. е забранен. Честването му се възстановява със Закона за допълнение на Кодекса на труда, приет от 36-ото Народно събрание на 28 октомври 1992 г., когато е обявен официално за Ден на народните будители и неприсъствен ден за всички учебни заведения в страната.

МЕЖДУНАРОДЕН КОНКУРС ЗА УЧЕНИЧЕСКО ТВОРЧЕСТВО НА ТЕМА: „РОЛЯТА НА ЧИТАЛИЩЕТО В ЕВРОПЕЙСКИЯ ПЪТ НА БЪЛГАРИЯ“ „КАК ВИЖДАМ РОЛЯТА НА МОЕТО ЧИТАЛИЩЕ В СЪВРЕМЕННА ЕВРОПА“

ЦЕЛ: Да насърчи творческите изяви на децата и учениците и чрез литературата, изобразителното изкуство и фотографията да провокира интерес към ролята на читалището като пазител на българската култура, традиции и духовност и неговото място в съвременна Европа.

1. Категории: Проза, поезия – стихотворение, есе, разказ. Рисунок – живопис, графика. Фотография.
2. Възрастови групи: I възрастова група – ученици I – IV клас. II възрастова група – ученици V – VII клас. III възрастова група – ученици VIII – XII клас
3. Изисквания към творбите: Всеки има право да участва само с една творба в изборния от него жанр; Проза/поезия – до 3 страници, формат A4, шрифт Times New Roman, 12 pt. Творбите трябва да бъдат оригинални и самостоятелно създадени от участниците. Не се допуска генериране на литературни текстове или изображения чрез системи с генеративен изкуствен интелект. Рисунок – разрешава се използването на различни техники и материали по избор. За I възрастова група се допуска формат A4, а за II и III възрастова група – формат 35 × 50 см Фотография – цветна или черно-бяла, представена в електронен вид във формат JPG/JPEG, с минимална резолюция минимум 1920 пиксела по дългата страна. Допускат се само основни корекции на яркост, контраст и цветови баланс. Не се разрешават промени в съдържанието на изображението, добавяне или премахване на обекти, ефекти, рамки, надписи, подписи и водни знаци.

С участието в конкурса авторът/неговият родител или законен представител дава съгласие творбата да бъде публикувана и използвана в некоммерсиална цел във връзка с конкурса и дейността на организаторите, при посочване името на автора. Конкурсите творби не подлежат на връщане. Компетентно жури ще ги оцени и ще присъди награди. Литературните творби трябва да бъдат написани на компютър и придружени с информация за трите имена на автора, възраст, e-mail, телефон и учебно заведение. Същите данни се изписват на гърба на рисунките. При фотографията информацията за автора се посочва в придружаващия електронното изображение e-mail.

Литературните творби и фотографията се изпращат по електронен път на: dvoynikov.org@gmail.com; p.mareva56@abv.bg; dvoynikovpost@abv.bg. Рисуноките се предават лично или се изпращат по пощата/куриер на адрес: гр. Шумен, пл. „Възраждане“ № 4, НЧ „Добри Войников-1856“. За информация: 0887 188 707.

Срок за изпращане на творбите: 31 октомври 2026 г. Резултатите от конкурса ще бъдат обявени, а награждаването на отличените участници ще се състои в периода от 2 до 10 ноември 2026 г. Точната дата и час на церемонията по награждаването ще бъдат оповестени допълнително.

ПРИКАЗКА ЗА ВЯТЪРА

Вятърът бил много горд по природа. Всеки път, когато разлюшквал цветята и билките, сам не можел да се наравда на силата си. Един път той успял да загаси и пламъка на свещ, което още повече го зараждало.

- Ах, колко съм могъщ аз! Ако пожелаея, мога дори слънцето да накарам да спре да грее! - закарал се горделивецът.

Заканите му обаче били чути от един мъдър селянин и той решил да го надхитри, като си направи вятърна мелница.

- Като си толкова силен, пробвай да спреш това колело! - рекъл мъжът и завъртял колелото на мелницата.

Взмутил се вятърът! Как така някакъв си простосмъртен щял да го предизвика. Разбира се, че можел да спре колелото! Та той бил толкова силен, че можел да направи всичко с мощното си дихание!

Ето защо горделивкото събрал всички сили и започнал да духа срещу колелото, надявайки се, че ще спре дейността му, както се случило по-рано със свещта.

Само че този път не станало така, а точно обратното - колелото започнало да се върти още по-бързо, а чувалите на хитрия селянин се напълнили с брашно. Така мъжът забогатял и заживял прилично.

Но все пак не пренебрегвал бедните хора и винаги бил готов да нагости някой с хляб или питка.

А какво се случило с вятъра ли? Той и до днес се скита по света и спира там, където има възможност да мери гордостта си с някого.

ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

КОИ ГРАЖДАНИ СА
ЗДРАВНООСИГУРЕНИ ЗА СМЕТКА
НА РЕПУБЛИКАНСКИЯ БЮДЖЕТ?

За сметка на републиканския бюджет се осигуряват гражданите, които отговарят на условията за получаване на месечни социални и целеви помощи за отопление по реда на Закона за социалното подпомагане, както и настанените в специализирани институции за социални услуги. Осигуряването на тези лица се извършва чрез дирекциите за социално подпомагане. От 1 януари 2003 г. здравните вноски на децата до 18-годишна възраст се заплащат от републиканския бюджет. Това важи и за навършилите 18-годишна възраст до завършване на средно образование (редовна форма), както и за студентите редовно обучение до навършване на 26-годишна възраст, вкл. за докторантите редовна форма на обучение по държавна поръчка, независимо от възрастта. Републиканският бюджет поема здравното осигуряване на ветераните от войните и военноинвалидите, пострадалите при изпълнение на служебния си дълг служители на МВР и държавните служители, задържаните под стража или лишените от свобода, лицата в производство за предоставяне на статут на бежанец или право на убежище, родителите, осиновителите или съпрузите, които полагат грижи за инвалиди със загубена работоспособност над 90 на сто, които постоянно се нуждаят от чужда помощ, пенсионерите, както и на гражданите, които отговарят на условията за получаване на месечни социални помощи и целеви помощи за отопление по реда на Закона за социално подпомагане, ако не са осигурени на друго основание, вкл. и на настанените в специализирани институции за социални услуги и приетите за обслужване в социални учебно-професионални центрове и центрове за временно настаняване, центрове за настаняване от семеен тип, преходни жилища, защитени жилища, наблюдавани жилища и кризисни центрове, родителите, осиновителите, съпрузите или един от родителите на майката или бащата, които полагат грижи за лице с увреждане с 50 и над 50 на сто вид и степен на увреждане или с трайно намалена работоспособност с определена чужда помощ; лицата, получаващи обезщетение за безработица

СОЦИАЛНИ УСЛУГИ, ФИНАНСИРАНИ
ОТ ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ

Обща информация за същността и ролята на социалните услуги за деца:

Предоставянето на социални услуги за деца цели създаването на условия за пълноценно развитие, чрез грижа и подкрепа на децата в общността и децата в риск. Процесът по закрила на детето се осъществява и чрез редица мерки, които се изразяват в насочване към подходящи социални услуги за деца, предоставяни в общността, включително и от резидентен тип.

Фокусът при организирането, предоставянето и управлението на социалните услуги за деца е детето със своята уникалност на възможностите за реализация, без значение на етническа принадлежност, пол, увреждане, възраст, социално положение.

Развитието и реализирането на социалните услуги за деца и семейства следва европейските и национални принципи на хуманност и солидарност като осигурява достъпни и качествени социални услуги в общността, интеграция съобразена с индивидуалните потребности и грижа за децата от рисковите групи за ефективно социално включване.

На основание чл. 73 от Закона за социалните услуги, заявяването на желание за насочване на дете/деца за ползване на специализирани социални услуги, финансирани от държавния бюджет, в случаите, когато децата не попадат в дефиницията за „деца в риск“, съгласно Закона за закрила на детето, се извършва по желание на родител/попечител/настойник/лице, полагащо грижи за дете/деца, което то може да заяви в дирекция „Социално подпомагане“ в рамките на работното време на дирекцията по настоящия му адрес устно – на място или по телефон, или писмено, включително по електронен път. При заявено желание за ползване на специализирана социална услуга, финансирана от държавния бюджет, насочването се извършва от определен от директора на дирекция „Социално подпомагане“ социален работник в срок до 20 дни от заявяването на желанието за ползване на услугата с изготвяне на предварителна оценка на потребностите която съдържа предложение за подходящите социални услуги, които лицето има право да ползва, и избраните от него социални услуги.

НЗОК УВЕЛИЧАВА ДЕНТАЛНИТЕ ДЕЙНОСТИ
ЗА ВЪЗРАСТНИ ОТ 1 НОЕМВРИ 2026 Г.:
КАКВИ ПРАВА ИМАТ ЗДРАВНООСИГУРЕНИТЕ
ПАЦИЕНТИ И ЗА КАКВО

Общинска администрация – Сатовча предоставя на заинтересованите лица следната информация:

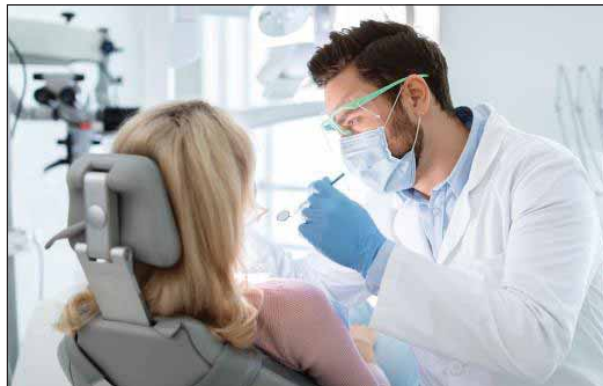
От три на четири лечебни дейности годишно. Какво се променя за пълнолетните пациенти, какъв пакет полагат на децата и как да избегнем непредвидени разходи при посещение при стоматолог?

Здравноосигурените граждани имат право на определен пакет дентална помощ, заплащана изцяло или частично от Националната здравноосигурителна каса (НЗОК). Въпреки това не всички пациенти са запознати с обхвата на тези права, с броя на полагащите им се годишни лечебни дейности и с условията, при които се налага допълнително заплащане.

От 1 ноември 2026 г. се предвижда увеличение на броя на лечебните дейности за пълнолетните здравноосигурени лица, от три на четири годишно. Промяната разширява възможностите за лечение в рамките на пакета, финансиран от НЗОК. За да се възползват от правата си, пациентите трябва да познават действащите правила, да проверяват какво включва съответната манипулация и предварително да се информират за евентуалните доплащания.

Каква дентална помощ полагат на пълнолетните пациенти до 31 октомври 2026 г.?

До 31 октомври 2026 г. включително здравноосигурените лица над 18-годишна възраст имат право на един обстоен стоматологичен преглед годишно със снемане на орален статус, който се извършва без доплащане.

Освен профилактичния преглед пакетът включва до три лечебни дейности за календарната година. Те могат да бъдат комбинация от следните манипулации: Пломба с химичен композит — възстановяване на зъб чрез материал, включен в договорения пакет.

Вадене на постоянен зъб с упойка — екстракция на постоянен зъб при условията на пакета на НЗОК.

За всяка от тези лечебни дейности пациентът доплаща по 2,05 евро съгласно предоставената информация. Конкретното приложение на пакета зависи от вида на извършваната манипулация и от условията, при които тя се заплаща от здравната каса.

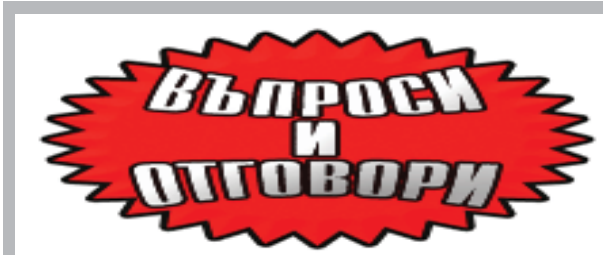
Какво се променя от 1 ноември 2026 г.?

Основната промяна е увеличаването на броя на лечебните дейности за пълнолетните здравноосигурени пациенти.

От 1 ноември 2026 г. се предвижда гражданите над 18 години да запазят правото си на един безплатен обстоен стоматологичен преглед годишно, но вместо досегашните три да могат да ползват до четири лечебни дейности годишно.

И след промяната лечебните дейности могат да бъдат комбинация от пломби с химичен композит и вадене на постоянни зъби с упойка, при спазване на условията на НЗОК.

Четвъртата лечебна дейност представлява допълнително право, въведено от 1 ноември 2026 г. Това е съществена подробност за пациентите, които планират денталното си лечение през годината и искат да използват максимално възможностите на здравното осигуряване.

Въпрос: Рецептурна книжка за диагноза N18.9. Снопед https://www.nhif.bg/bg/software/drugstores/updates/2026_Update-apteki-01-10-2026.zip N18.9 се издава без рецептурна книжка, а по приложение 5 от НРД 2026-2029 диагнозата е включена. Кое твърдение е вярно?

Отговор на НЗОК: Съгласно действащия Национален рамков договор за медицинските дейности (НРД за МД) за 2026–2028 г. отпада електронната рецептурна книжка (ЕРК).

Цялата информация за диагнозите и изписаните лекарства на пациента се съхранява в Национална-

ДАНЪЧЕН КАЛЕНДАР

До 31-ви октомври
ЗДДС

ОКТОМВРИ 2026г.

1. Регистрирано лице по чл. 154 от ЗДДС за доставки на услуги с място на изпълнение на територията на държава членка, по които получатели са данъчно незадължени лица, или по чл. 156 от ЗДДС за доставки на услуги с получатели данъчно незадължени лица и с място на изпълнение на територията на друга държава членка, в която данъчно задълженото лице не е установено, включително по постоянен обект, и/или вътреобщностни дистанционни продажби на стоки на данъчно незадължени лица, и/или вътрешни дистанционни продажби на стоки на данъчно незадължени лица, подава справка-декларация за предходното календарно тримесечие и внася дължимия данък.

2. Регистрирано лице по чл. 157а от ЗДДС подава справка-декларация за дистанционни продажби на стоки, внасяни от трети страни или територии под формата на пратки със собствена стойност, ненадвишаваща 150 евро, с изключение на акцизни стоки, по които получатели са данъчно незадължени лица, които са установени, имат постоянен адрес или обичайно пребиваване в държава членка, включително в страната, за данъчен период – месец септември и внася дължимия данък.

3. Доставчиците на платежни услуги на получател и доставчиците на платежни услуги на платец предоставят информация от водения от тях електронен регистър по чл. 123а, ал. 1 и 2 от ЗДДС.

Забележка: В случаите на подаване от регистрирано лице по чл. 154, чл. 156 и/или чл. 157а от ЗДДС на справка-декларация и на подаване от доставчици на платежни услуги на електронен регистър по чл. 123а, ал. 1 и 2 от ЗДДС, ако последният ден на месеца, следващ данъчния период, за който се отнася декларацията/информацията, е неписъствен ден, срокът ще бъде спазен при подаване на справка-декларацията/информацията до последния ден на месеца, включително.

4. Регистрираните по ЗДДС лица, които са предприятия по Закона за счетоводството, декларират с декларацията по чл. 55, ал. 1 от ЗДДС и чл. 201, ал. 1 от ЗКПО данни от текущата си счетоводна отчетност за налични парични средства в касите и вземания от собственици физически лица, от работници, служители, лица, насти по договор за управление и контрол, и подотчетни лица, когато в края на календарното тримесечие общата им сума надхвърля 25 564,59 евро.

5. Лице, регистрирано в страната по чл. 168ж от ЗДДС, което прилага режима за малки предприятия в Европейския съюз, подава отчет за реализираните обороти за предходното календарно тримесечие, в срок до края на месеца, следващ края на календарното тримесечие.

Забележка: В случаите на подаване на отчет за реализираните обороти, ако последният ден на месеца, следващ календарното тримесечие, за което се отнася отчетът, е неписъствен ден, срокът ще бъде спазен при подаване на отчета до последния ден на месеца, включително.

та здравноинформационна система (НЗИС), както и в Персонализираната информационна система (ПИС) на НЗОК. Така тази информация е достъпна и без електронна рецептурна книжка.

Хроничните заболявания, за които се предписват лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели, са посочени в приложение № 5 „Хронични заболявания, за които НЗОК заплаща лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели“ на НРД за МД. В информационната система на НЗОК се съхранява информация за хроничните заболявания на здравноосигурените лица по приложение № 5.

Въпрос: Ако посетя специалист на свободен прием срещу заплащане и трябва да ми се направят допълнителни изследвания (скенер, рентген и т.н.), може ли специалистът да ми издаде направления? Защото категорично ми отказаха, понеже съм на свободно без направление и всичко последващо трябва да си платя.

Отговор на НЗОК: Съгласно действащия Национален рамков договор за медицински дейности, пациент с непрекъснати здравноосигурителни права има възможност да проведе платен преглед (без направление от общопрактикуващия лекар) при лекар специалист, който има сключен договор с НЗОК. В тези случаи, след извършване на прегледа, лекарят специалист има право да издава по линия на Касата електронни направления: (бл. МЗ-НЗОК № 3) за оказване на специализирана медицинска помощ от други специалисти, (бл. МЗ-НЗОК № 3А) за високоспециализирани медицински дейности, (бл. МЗ-НЗОК № 4) за медико-диагностични дейности.

Издаваните от лекарите специалисти направления са в рамките на определените им брой назначавани специализирани медицински дейности (СМД) и стойност на назначаваните медико-диагностични дейности (МДД), но не могат да надвишават 10 на сто от общия им брой.

ПОЛЕЗНИ СЪВЕТИ

ЕСЕНТА Е ПОДХОДЯЩО ВРЕМЕ ДА НАПРАВИМ ГЛИНЕСТАТА ПОЧВА ПО-РОХКАВА

Глинестата почва е едно от сериозните предизвикателства в градината. Тя е тежка, лепкава и се уплътнява лесно, но е богата на фини частици, които задържат вода и хранителни вещества. Независимо дали е суха или мокра, обработката е много трудна.

Есента ни дава шанс да поправим проблема, но трябва да изберем правилния подход. И тъй като основните проблеми на глинестата почва са няколко, ще ви насочим как да се справите, така че догодина да отглеждате реколтата без проблеми.

1. При работа с техника или стъпване в мокро състояние почвата се втвърдява като бетон, защото структурата се разрушава.

2. Лошо дрениране и задържане на вода, която се оттича бавно и причинява загниване на корените от преовлажняване. Те дишат трудно в тази среда и постоянно страдат от недостиг на кислород.

3. Почвата се затопля бавно през пролетта, което забавя работата в градината.

4. Напукване при засушаване, а образуването на твърда кора на повърхността затруднява работата на кореновата система.

Установено е, че червената и бялата глинести почви се поддават по-лесно на облагородяване, а сивите и синьо-зелените са значително по-плътни, студени и изискват значителни усилия.

Важен е балансът, защото глинестата почва задържа хранителните вещества по-добре от песъчливата, но проблемът е в достъпността, а не в липсата им.

Голямо значение има не само какво ще добавим, но и неговото количество.

С какво и как да подобрим глинестата почва?

Пясъкът ще допринесе за подобряване на структурата и ще намали плътността на глинестата почва, но няма да подобри плодородието. Много важно е той да не бъде фин, а едър речен или карьерен, който има по-голям размер на частиците. Финият само ще запълни порите и ще направи почвата още по-плътна.

Количеството пясък зависи от вида и състоянието на почвата, от нейната плътност, както и от културите, които ще отглеждаме. Препоръчителната доза е една кофа на квадратен метър.

Ежегодната обработка с пясък ще доведе до постепенно увеличаване на плодородния слой. Той трябва да се разнася равномерно преди обработване на почвата.

Органичните торове ще обогатят почвата и ще подобрят нейната структура. Можем да използваме зрял компост, угнил оборски тор или торф. Използването на минерални торове в глинестите почви е почти безполезно, защото достъпът на кислород е ограничен.

Като начало можем да започнем с внасяне на две кофи органична материя на един квадратен метър и да обработим почвата на дълбочина 15-20 см. Целта е да се увеличат полезните микроорганизми и дъждовните червеи, чиито продукти от жизнената дейност ще обогатят почвата.

Дървесните стърготини структурират, разхлабват и обогатяват почвата, подходящи са за внасяне през есента, но също трябва да са добре угули. Когато се внасят свежи, бактериите, които ги разлагат, поглъщат значителни количества азот, а това може да доведе до азотен глад.

Практиката показва, че по-добри резултати се получават тогава, когато органичните торове се внасят всяка година, а не голямо количество наведнъж.

Отглеждането на сидерати е също добро решение за структуриране и обогатяване на глинестите почви. Подходящи култури са: фацелия, бял синап, зимна ръж, лупина, бобови култури, мелиоративна ряпа (расте бързо и развива дълбока коренова система, която разрохва почвата) и люцерна. Те оздравяват почвата и влияят благоприятно за намаляване на киселинността.

„ЗЕЛЕН ТЕЛЕФОН“ НА

ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ - САТОВЧА

На телефон **0879/12-17-14** можете да подадете сигнали за замърсяване на околната среда и за нарушения на екологичното законодателство.

Сигнали се приемат в рамките на работната седмица от 08.00ч. до 17.00ч.

При аварийни ситуации за замърсяване на околната среда в извънработно време могат да се подават сигнали на телефон: **07541/20-66.**

При подаване на сигнал по телефона, по електронен път или чрез внасяне на писмо в деловодството на Общинска администрация, в информацията, която предоставяте, трябва да фигурира както описание на нарушението, така и вашите данни – име, адрес и телефон за писмен отговор на вашия сигнал. Имате право и трябва да изискате такъв отговор, за да сте сигурни, че сигналът е приет и ще бъде извършена проверка на място!

Дългосрочна поддръжка

Дългосрочната поддръжка включва:

- редовно внасяне на органична материя;
- сеитбообращение и засяване на сидерати;
- мулчиране за намаляване на уплътняването;
- контрол на дренирането и внасяне на пясък с подходяща едрина на частиците.

За постигане на добри резултати са необходими баланс, постоянство, и комплексно действие.

СОЛЕНИ ОХЛЮВЧЕТА С КРЕМА СИРЕНЕ И МОЦАРЕЛА

Продукти:

- прясно мляко - 300 мл
- суха мая - 7 г
- захар - 1 с.л.
- сол - 1 ч.л.
- олио - 3 с.л.
- ябълков оцет - 1 с.л.
- брашно - около 550 г
- олио - 1 с.л. за намазване
- крема сирене - 125 г
- моцарела - 150 г
- бяло саламурено сирене - 110 г
- прясно мляко - 1 с.л.
- олио - 1 ч.л.

Начин на приготвяне:

Пряското мляко се затопля до около 35-38°C. Трябва да бъде приятно топло, но не горещо. Към него се добавят сухата мая, захарта и 1 с.л. от брашното. Разбърква се и се оставя за около 5-10 минути, докато маята се активира и по повърхността се появи пяна.

В голяма купа се пресяват около 450 г от брашното и в средата се оформя кладенче. Добавят се солта, 3 с.л. олио, ябълковият оцет и активираната мая с млякото. Сместа се разбърква, след което постепенно се добавя още брашно.

Омесва се меко и еластично тесто, което може съвсем леко да лепне по ръцете. Не трябва да се добавя цялото брашно наведнъж, защото количеството зависи от неговата влажност и от вида му. Обикновено са необходими около 530-570 г брашно.

Тестото се меси около 8-10 минути, докато стане гладко и еластично. Оформя се на топка и се намазва с 1 с.л. олио. Постава се в купа, покрива се и се оставя на топло около 50-60 минути, докато увеличи обема си приблизително двойно.

Втасалото тесто се поставя върху леко набрашнен плот и се разточва на правоъгълна кора с размер приблизително 40×35 см.

Крема сиренето се разбърква за кратко, за да стане по-лесно за намазване, и се разпределя на тънък слой върху цялата кора, като по единия дълъг край се оставят около 2 см свободни.

Бялото саламурено сирене се натрошава равномерно. Моцарелата се отцежда много добре, нарязва се на дребни парченца или се настъргва и също се разпределя върху цялата кора. Това е по-подходящо от поставянето ѝ само в единия край, защото така всяко охлювче получава еднакво количество от трите сирена.

Кората се навива на сравнително стегнато руло откъм дългата страна. Свободният край леко се притиска, за да се затвори рулото.

С остър нож рулото се нарязва на 16 приблизително еднакви парчета. Охлювчетата се подреждат с разреза нагоре в правоъгълна тава, покрита с хартия за печене, като между тях се оставя малко разстояние. Леко се притискат с длан.

Тавата се покрива и охлювчетата се оставят за второ втасване около 20-25 минути.

Пряското мляко и олиото за намазване се смесват и с тях внимателно се намазва повърхността на охлювчетата.

Фурната се загрява предварително на 180°C с вентилатор или 190°C без вентилатор. Охлювчетата се печат на средно ниво около 25-30 минути, докато бухнат и придобият равномерен златист цвят.

След изваждането се оставят в тавата около 5 минути. Ако се предпочитат по-мека коричка, могат съвсем леко да се намажат с олио или масло, докато са още топли, и да се покрият с чиста кърпа за 10 минути.

Попълнете празните квадратчета, така че всеки ред, всяка колона и всяка 3x3 секция да съдържа числата от 1 до 9.

	5					3	4
	9		5	7	3	1	
	1						
		1		5	6		4
7	6			3		8	2
	2		7	8		3	
							9
	4		9	1	5		6
5	7						2

ЕФЕДРА

Ефедрa /Ephedra distachya L./ представлява защитен растителен вид в България, съответно нейното събиране е забранено. Тя е често използвано растение не само в медицината,

но и в спортните среди, най-често с цел отслабване. Мнозина отричат употребата на ефедрa поради някои странични ефекти. Положителните качества на ефедрата я правят много ефикасна билка.

Ефедрата произхожда Централен Китай, Япония и Южен Сибир. В нашата страна расте по сухи, песъчливи места и каменисти места, предимно по черноморското крайбрежие. Среща се и в Софийска област, Родопите, Странджа, Тракийската низина. В зависимост в кой район расте, ефедрата има различна концентрация на ефедрин.

Ефедрата в китайските райони има най-висока концентрация, докато съдържанието на активни вещества в ефедрата, която расте в нашата страна е твърде непостоянно. С медицински цели се използват надземните части на ефедрата – корените и стъблото ѝ.

Състав на ефедрa

Ефедрата съдържа алкалоидите ефедрин, норелефедрин, метилефедрин; смолисти и дъбилни вещества; флобафени и др.

Избор и съхранение на ефедрa

Ефедрата е защитено растение, поради което събирането ѝ е забранено. За сметка на това продукти и лекарства с ефедрa могат да се закупят в аптекарската мрежа. Препоръчва се употребата на препарати с ефедрин да става по лекарска препоръка.

Ползи от ефедрa

Лечебните действия на ефедрa се дължат на съдържания се в нея ефедрин. Ефедринът е алкалоид, който има подобно действие като адреналин, но по-слабо изразено. Ефедринът повишава артериалното налягане, участва и засилва сърдечните съкращения, подобрява кръвообращението, възбужда дихателния център, разширява зениците и бронхите.

Ефедрата се използва за лечение на ниско артериално налягане, силна и упорита кашлица, сenna хрема и бронхиална астма, спастичен бронхит. Билката премахва сънливостта. В медицината се употребява чист ефедрин, но по лекарско предписание.

На Изток са много популярни противоалергични и стимулиращи рецепти с ефедрa, женшен, бабини зъби, сладник и др. В спортните храни ефедрата се е добавяла към някои витаминни и протеинови добавки.

Изключително разпространен е приемът на комбинация от ефедрин, кофеин и аспирин. Доказано е, че тази комбинация дава резултати върху хора с добре изградена мускулатура и малко мазнини.

Кофеинът и ефедринът действат като синергисти /подпомагат се/, а аспиринът засилва тяхното действие. Трите съставки, взети заедно влияят мощно върху нервната система.

Вреди от ефедрa

Ефедринът действа възбуждащо върху нервната система, поради което честата и продължителна употреба може да доведе до безсъние и нервност, треперене на крайниците, безпокойство, сърцебиене и дори халюцинации. Не са редки страничните ефекти като гадене и повръщане, главоболие и виене на свят.

Много крайни прояви са свързани с употребата, твърде повишено либидо и влошаване на зрението. Ефедрa не бива да се употребява от хора, които страдат от високо артериално налягане, заболявания на щитовидната жлеза, психози и безсъние.

Между ефедринът и някои видове лекарства има установена несъвместимост. Съчетаването на ефедрин с агенти, които влияят върху сърдечно-съдовата и нервните системи, задължително трябва да става при лекарски надзор. Ефедринът не бива да се употребява и с алкохол, защото последиците могат да бъдат много опасни.

МАЛКА обява
(до 76 символа)

2.00 €

РЕКЛАМА
(в каре)

1.00 € / см²

ОБЯВА
(в каре)

0.50 € / см²

Вид на брой

Баща към сина си:

- Закуската е готова, кафето също, иди и буди майка си!

- Ааа, не!

- Защо бе

- Докато тя спи, ние не сме виновни за нищо

Връща се мъжа от командировка на морето с колеги. Някой снимал как си прекарват свободното време на плажа и качил снимките. Жена му разглежда внимателно снимките и пита:

- Ти защо не си с халката на плажа?

- Какво? С халката? В тая жага!

РЕДАКТОРСКА КОЛЕГИЯ:

Мария Самарджиева и Красимир Странджев